

Sygn. akt I ACz 483/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 sierpnia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Anna Gawelko
------------------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2014 roku

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **Syndyka Masy Upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej w G.**

przeciwko **(...) Sp. z o.o. w J.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego Sądu Gospodarczego w Rzeszowie

z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt VI GC 171/14

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu Sąd podał, iż brak jest podstaw do zwolnienia powoda od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, gdyż nie przedłożył on wystarczających dokumentów obrazujących jego faktyczną sytuację finansową. Oznacza to, że tak lakoniczny wniosek nie mógł zostać uwzględniony i z tego powodu został oddalony, jako że nie została wykazana trudna sytuacja finansowa uniemożliwiająca uiszczenie kosztów sądowych. Ponadto Sąd wskazał, że upadłość osoby prawnej sama w sobie nie jest wystarczającą przesłanką dla uwzględnienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Jest to bowiem uzależnione od wykazania, iż efektywne aktywa nie wystarczają na pokrycie kosztów upadłego.

Na powyższe postanowienie powód złożył zażalenie, w którym zarzucił naruszenie art. 101 i 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz naruszenie art. 233 kpc, poprzez uznanie, że powód jest w stanie ponieść opłatę sądową od pozwu w całości. Polemizując z rozstrzygnięciem Sądu powód podał, iż znajduje się w trudnej sytuacji finansowej ze względu na liczbę zgłoszeń pokrzywdzonych wierzycieli. Uiszczenie zatem opłaty sądowej od pozwu stanowiłoby znaczne obciążenie dla masy upadłości, ograniczając tym samym możliwość zaspokojenia wierzycieli.

Z tych też względów powód wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie go od kosztów sądowych w całości, w szczególności od opłaty sądowej od pozwu

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż obowiązek uiszczenia kosztów sądowych wobec Skarbu Państwa jest co najmniej równorzędny z obowiązkiem wywiązywania się z innych zobowiązań wobec innych podmiotów. Zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych stanowi wyjątek od zasady ich ponoszenia i przysługuje ono stronom, które nie mają dostatecznych środków, by je ponieść, o ile wykażą one swą trudną sytuację finansową.

Oceny przesłanek zastosowania art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r. (Dz.U. 2005, nr 167, poz. 1398 z póź. zm.) nie można dokonywać w oderwaniu od celu tego przepisu. Ma on, w interesie społecznym, umożliwić podmiotowi, którego na to nie stać, obronę jego słusznych praw i stanowi w istocie formę pomocy udzielanej przez Skarb Państwa.

Zgodnie z art. 103 uksc sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. Oznacza to nałożenie na osobę prawną obowiązku wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. Realizacja tego obowiązku następuje poprzez przedstawienie dokumentów, które pozwolą określić jej sytuację majątkową, zaś ich rodzaj zależy od rodzaju i charakteru osoby prawnej ubiegającej się o zwolnienie. Ocenie sądu podlegają zatem dowody przedstawione przez stronę, zaś obowiązek przewodniczącego wezwania do uzupełnienia braków formalnych wniosku na podstawie art. 130 § 1 kpc poprzez złożenie dokumentów aktualizuje się jedynie w sytuacji, gdy osoba prawna nie wskaże jakichkolwiek informacji uzasadniających wnioski (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18.01.2013r., sygn. akt IV CZ 144/12, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26.09.2007r., sygn. akt IV CZ 51/2007).

W świetle powyższego poglądu nie było podstaw do wzywania powoda o uzupełnienie jego wniosku o istotne dokumenty finansowe spółki, skoro w pozwie podał on ogólne informacje dotyczące jego sytuacji finansowej (k. 10), choć nie zostały one poparte jakimikolwiek dowodami. Ponadto powód przedłożył jedynie fragment sprawozdania o stanie masy upadłości z 2012r., tj. stronę 1, 6, 7 i 22 (k. 204 - 207).

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw, by uwzględnić przedmiotowe zażalenie.

Słusznie bowiem Sąd Okręgowy zauważył, iż powód nie wykazał braku środków na pokrycie wymaganej opłaty. Nie przedłożył dokumentów obrazujących jego sytuację majątkową, jak np. historii rachunku bankowego za ostatnie trzy miesiące, raportów kasowych, ksiąg handlowych, wykazu mienia ruchomego i nieruchomości, co byłoby istotne do całościowej oceny kondycji finansowej spółki.

Biorąc pod uwagę jedynie dane wskazane we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, tj. liczne zgłoszenia pokrzywdzonych wierzycieli (...) G., zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie wskazują na brak możliwości uiszczenia wymaganej na tym etapie postępowania opłaty sądowej od pozwu.

Dysponując zatem jedynie ogólnymi informacjami dotyczącymi problemów finansowych upadłej spółki, Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił jej możliwości płatnicze.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.